

ПРАВИЛА, КРИТЕРІЇ ТА ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ 1–11 КЛАСІВ

1. Загальні положення

Ці Правила визначають єдині для ліцею підходи до оцінювання результатів навчання учнів 1–11 класів. Вони застосовуються незалежно від форми здобуття освіти та способу організації навчання.

Метою оцінювання є визначення досягнутих результатів навчання, відстеження особистого поступу, надання зворотного зв'язку та планування подальшого навчання. Оцінюється навчальний результат, а не особистість, характер чи поведінка учня.

У 2026/2027 навчальному році система та загальні критерії, затверджені наказом МОН від 04.05.2026 № 722 зі змінами, застосовуються у 1–9 класах. Для 10–11 класів у цей період діють критерії та процедури старшої школи; нова система поширюється на 10 клас із 2027/2028, на 11 клас — із 2028/2029 навчального року.

2. Спільні принципи оцінювання

Принцип	Застосування
Оцінюється результат навчання	Знання, уміння, спосіб виконання завдання, самостійність, комунікація та поступ відповідно до програми. Поведінка або особисті якості не перетворюються на навчальну оцінку.
Критерії відомі наперед	Перед значущою роботою учні знають, що саме треба показати, у якій формі, за якими критеріями та як визначатиметься результат.
Результат можна пояснити	Учень або учениця отримує оцінку чи рівень разом із поясненням: що вдалося і над чим варто попрацювати.
Оцінювання не дискримінує	Завдання й умови не дають необґрунтованих переваг або перешкод. Для учнів з особливими освітніми потребами застосовують визначені адаптації та підтримку.
Оцінка є конфіденційною	Індивідуальний результат повідомляють дитині та її батькам або законним представникам; його не використовують для публічного порівняння чи приниження.
Робота має бути доброчесною	Учень виконує завдання самостійно, указує використані джерела та дотримується дозволених учителем правил співпраці й використання цифрових інструментів.

3. Форми і шкали оцінювання

Класи	Основна шкала	Форма подання результату
1–2	Вербальна	Формувальне, поточне й підсумкове оцінювання здійснюються вербально, без балів і позначення рівнів.
3–4	Вербальна та рівнева	Формувальне оцінювання є вербальним; поточне може бути вербальним або рівневим; підсумкове подається за рівнями: початковий, середній, достатній, високий.
5–9	12-бальна	Поточні та підсумкові результати визначаються за 12-бальною шкалою; семестрові результати узагальнюються також за групами результатів.
10–11	12-бальна	У 2026/2027 навчальному році застосовуються поточне, тематичне, семестрове та річне оцінювання за чинними перехідними правилами старшої школи.

До окремих освітніх компонентів у 1–9 класах може застосовуватися шкала «зараховано / не зараховано» лише у випадках, передбачених законодавством, або за рішенням педагогічної ради. Про таке рішення учнів і батьків повідомляють до початку відповідного оцінювання.

Державна підсумкова атестація проводиться лише у випадках, формах і строках, установлених законодавством для відповідного навчального року.

4. Предметні критерії

Конкретні критерії з навчального предмета або інтегрованого курсу визначаються відповідно до державного стандарту, навчальної програми та очікуваних результатів. Учитель повідомляє критерії на початку навчання, а перед значущою роботою — мету, формат, строк виконання, результати, що перевіряються, і спосіб визначення підсумку.

Якщо завдання оцінюється за кількома критеріями або окремі складники мають різну вагу, це повідомляється до початку виконання. Вимога, не оголошена як критерій, не може бути підставою для зниження результату.

ОЦІНЮВАННЯ У 1–4 КЛАСАХ

5. Що оцінюється у початковій школі

Оцінюються результати, визначені освітньою та навчальними програмами: розуміння інформації, читання, письмо, обчислення, дослідження, розв’язування завдань, висловлення думки, співпраця та застосування вивченого. Поведінка, зовнішній вигляд, темперамент і порівняння з іншими дітьми не є навчальними результатами.

Почерк, швидкість або оформлення враховуються лише тоді, коли відповідне вміння визначено програмою і заздалегідь назване критерієм.

Не кожна вправа отримує окремо зафіксований результат: частина завдань призначена для тренування, спроби та зворотного зв’язку.

Результати навчання розглядаються в динаміці; рівень не є постійною характеристикою дитини.

6. Вербальне оцінювання у 1–4 класах

Офіційне словесне формулювання	Зміст формулювання
Потребує істотної підтримки для досягнення результатів навчання.	Учень виконує завдання за постійної допомоги та потребує поетапної підтримки.
Потребує ситуативної підтримки для досягнення результатів навчання.	Учень виконує основні дії, але в окремих ситуаціях потребує запитання, підказки або зразка.
Має посутні успіхи в досягненні результатів навчання.	Учень здебільшого діє самостійно, розуміє основний зміст і може виправляти окремі помилки.
Має значні успіхи в досягненні результатів навчання.	Учень упевнено й самостійно застосовує вивчене, пояснює дії та переносить уміння в нові ситуації.

У 1–2 класах використовуються лише словесні формулювання; позначення рівнів і числові бали не виставляються. У 3–4 класах словесний зворотний зв'язок поєднується з рівневим оцінюванням.

7. Критерії рівневого оцінювання у 3–4 класах

Рівень	Загальна характеристика результату
Початковий	Виконує окремі прості дії за зразком і з істотною допомогою; розпізнає частину потрібної інформації; потребує підказок, щоб пояснити відповідь.
Середній	Виконує типові завдання за зразком або з частковою допомогою; відтворює основний зміст; може виправити частину помилок після запитання чи підказки.
Достатній	Здебільшого самостійно виконує завдання у знайомій ситуації, пояснює свої дії, добирає потрібну інформацію та виправляє несуттєві помилки.
Високий	Самостійно й упевнено застосовує вивчене, пояснює та обґрунтовує рішення, виконує творчі або проблемні завдання і переносить уміння в нові ситуації.

8. Види оцінювання у 1–4 класах

Вид	Застосування
Формувальне	Спостереження, запитання, короткі вправи, самооцінювання, взаємооцінювання, коментар учителя, обговорення помилок і визначення наступного кроку.
Поточне	Виконання усної, письмової, практичної, творчої, дослідницької або цифрової роботи; результат повідомляється у формі, установленій для класу.

Вид	Застосування
Діагностичне	Визначає стан опанування конкретних результатів. Після роботи учень отримує коментар, а у 3–4 класах — рівні за результатами, які перевірялися.
Підсумкове	Узагальнює результати за семестр і рік на основі різних робіт, спостережень і динаміки, а не однієї діагностичної роботи.

9. Підсумковий результат у 1–4 класах

Підсумок визначається за сукупністю спостережень, усних, письмових, практичних, творчих і діагностичних робіт. Ураховуються сталість результату, самостійність і позитивна динаміка. У 1–2 класах подається вербальний підсумок; у 3–4 класах визначається рівень за передбаченими програмою результатами навчання. Середнє арифметичне не обчислюється. Результати відображаються у свідоцтві досягнень.

ОЦІНЮВАННЯ У 5–9 КЛАСАХ

10. Що враховується під час оцінювання

Складник	Прояв навчального результату
Розуміння	Сприймати, знаходити, пояснювати, порівнювати, пов'язувати та критично оцінювати інформацію.
Застосування	Застосовувати спосіб дії, проводити дослідження, створювати продукт, розв'язувати задачу або проблему.
Самостійність	Обирати спосіб, планувати кроки, перевіряти роботу та виправляти помилки.
Комунікація	Висловлювати думку усно чи письмово, обґрунтовувати рішення, ставити запитання та взаємодіяти.
Сталість	Демонструвати результат повторно та в різних навчальних ситуаціях.

11. Загальні критерії 12-бальної шкали у 5–9 класах

Рівень	Бали	Загальна характеристика
Початковий	1–3	Учень розпізнає основну інформацію та виконує окремі прості дії переважно за зразком і з істотною допомогою. Відповіді короткі; помилки суттєві.
Середній	4–6	Учень відтворює основний зміст і виконує типові завдання за зразком або з частковою допомогою. Може пояснити окремі дії та виправити частину помилок після підказки.
Достатній	7–9	Учень здебільшого самостійно застосовує знання в знайомих і частково змінених ситуаціях, пояснює рішення, добирає інформацію та виправляє несуттєві помилки.
Високий	10–12	Учень самостійно й усвідомлено застосовує знання, розв'язує проблемні або творчі завдання, обґрунтовує вибір, оцінює результат і переносить уміння в нові ситуації.

Перший бал у межах рівня означає частковий або нестійкий прояв результату, другий — переважний, третій — повний, стабільний і самостійний. Точні ознаки визначаються критеріями предмета та конкретної роботи.

12. Групи результатів

Очікувані результати кожного предмета або курсу об'єднано у групи. Окремо можуть оцінюватися усна взаємодія, робота з текстом та інформацією, дослідження, розв'язання проблем, письмова комунікація або створення власного продукту. Назви й кількість груп залежать від освітньої галузі та навчальної програми. Учитель повідомляє їх учням на початку семестру.

13. Види оцінювання у 5–9 класах

Вид	Застосування
Формувальне	Зворотний зв'язок під час навчання: коментар, спостереження, самооцінювання, взаємооцінювання або коротка діагностика. Може бути вербальним, рівневим чи бальним; не включається механічно до підсумкового результату.
Поточне	Оцінювання усних, письмових, практичних, проєктних, дослідницьких та інших робіт у процесі навчання.
Тематичне	Може застосовуватися для узагальнення результатів за темою. Пов'язується з визначеною групою або групами результатів і не є автоматичним середнім усіх поточних балів.
Семестрове	Визначається за групами результатів і загалом з предмета на основі достатньої сукупності навчальних робіт.
Річне	Визначається на основі результатів за I і II семестри з урахуванням скоригованих оцінок. Окреме річне оцінювання не проводиться.

14. Визначення семестрового і річного результату

Учитель планує достатню кількість робіт, які дають змогу оцінити всі групи результатів відповідно до програми.

Наприкінці семестру визначається оцінка за кожною групою результатів на основі відповідних поточних і підсумкових робіт.

Загальна семестрова оцінка визначається на основі семестрових оцінок за групами результатів — як їх середнє арифметичне або з урахуванням заздалегідь визначеної ваги груп. Вона не є середнім арифметичним усіх записів у журналі.

Річна оцінка визначається на основі оцінок за I і II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Окрема річна контрольна робота не проводиться.

Якщо учень пропустив підсумкову роботу, повторне виконання не потрібне, коли вчитель уже має достатні поточні результати за відповідною групою. Якщо таких результатів недостатньо, учень виконує підсумкове або рівноцінне завдання.

ОЦІНЮВАННЯ У 10–11 КЛАСАХ

15. Загальні критерії 12-бальної шкали

У 2026/2027 навчальному році оцінювання у 10–11 класах здійснюється за критеріями, затвердженими наказом МОН від 13.04.2011 № 329, та предметними критеріями відповідних навчальних програм.

Рівень	Бали	Загальна характеристика
Початковий	1–3	Розпізнає окремі об'єкти й відтворює фрагменти навчального матеріалу; виконує елементарні завдання переважно за допомогою вчителя.
Середній	4–6	Відтворює основний навчальний матеріал і виконує типові завдання за зразком; пояснення неповні, можливі істотні помилки.
Достатній	7–9	Знає істотні ознаки понять, установлює основні зв'язки, самостійно застосовує знання у стандартних ситуаціях, аргументує та виправляє помилки.
Високий	10–12	Має системні й міцні знання, самостійно аналізує, узагальнює та робить висновки, творчо застосовує вивчене у змінених і нових ситуаціях.

Для предметів, що вивчаються на профільному рівні, критерії враховують глибину аналізу, самостійність, аргументацію, дослідницькі вміння та застосування знань у нових ситуаціях. Шкала залишається 12-бальною.

16. Що оцінюється у 10–11 класах

- розуміння понять, закономірностей, текстів, даних і джерел;
- застосування знань у типових, змінених, проблемних і творчих ситуаціях;
- точність, логічність, обґрунтованість і повнота усної чи письмової відповіді;
- самостійність планування, виконання, перевірки та вдосконалення роботи;
- уміння досліджувати, створювати власний продукт, взаємодіяти й відповідально використовувати джерела.

17. Види оцінювання у 10–11 класах

Вид	Застосування
Формувальне	Зворотний зв'язок, що допомагає вдосконалити роботу до визначення підсумкового результату; може бути без бала.
Поточне	Результат усних, письмових, практичних, лабораторних, проєктних, дослідницьких та інших робіт.
Тематичне	Узагальнення результатів за темою з урахуванням різних видів діяльності та оголошених критеріїв. Не є автоматичним середнім усіх поточних оцінок.
Семестрове	Визначається на основі тематичних оцінок з урахуванням динаміки результатів, складності й тривалості тем.

Вид	Застосування
Річне	Визначається на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Окреме річне оцінювання не проводиться.
ДПА	Проводиться лише у випадках, формах і строках, установлених законодавством для відповідного навчального року.

18. Тематичні, семестрові та річні оцінки

На початку теми вчитель повідомляє її зміст, орієнтовну тривалість, обов'язкові види робіт і критерії оцінювання.

Тематична оцінка визначається з урахуванням значущих результатів за темою та їх відповідності критеріям. Вага контрольної, проєкту чи іншої роботи повідомляється заздалегідь.

Семестрова оцінка визначається на основі тематичних оцінок з урахуванням динаміки особистих результатів, складності й тривалості тем. Механічне середнє арифметичне не є обов'язковою формулою.

Річна оцінка визначається на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Окрема річна контрольна робота не проводиться.

Проекти, есе, презентації та тривалі роботи

До початку тривалої роботи учні отримують тему або право її вибору, вимоги до кінцевого продукту, етапи, строк, правила використання джерел і критерії. Дотримання строку враховується лише тоді, коли планування та організація роботи визначені як навчальний результат і цей критерій був відомий заздалегідь.

СПІЛЬНІ ПРОЦЕДУРИ ДЛЯ 1–11 КЛАСІВ

19. Проведення оцінювання

Перед значущою роботою вчитель повідомляє мету, очікувані результати, формат, строк виконання та критерії. Критерії надаються у письмовій або електронній формі.

Під час роботи учень виконує завдання у визначеній формі. Учитель може ставити уточнювальні запитання, спостерігати та фіксувати докази результату.

Після роботи учень отримує результат і зворотний зв'язок: що виконано успішно, які помилки виявлено та що варто вдосконалити.

Результат фіксується в журналі й інших документах у формі, установленій для відповідного класу. Не кожна тренувальна вправа обов'язково завершується оцінкою.

20. Приклад критеріїв до значущої роботи

Критерій	Що має продемонструвати учень	Як визначається результат
Розуміння	Правильно пояснити основну ідею та використати потрібні поняття.	За точністю і повнотою пояснення.
Застосування	Виконати завдання або розв'язати проблему й показати хід роботи.	За правильністю, доцільністю способу та самостійністю.

Критерій	Що має продемонструвати учень	Як визначається результат
Комунікація	Подати відповідь зрозуміло, логічно та відповідно до формату.	За структурою, аргументацією і мовним оформленням у межах мети роботи.
Підсумок	Виконати оголошені критерії.	У балах, за рівнем або вербально; спосіб визначення повідомляється до роботи.

21. Пропущені роботи і технічні проблеми

Пропуск роботи. Відсутність на уроці не є навчальним результатом і не оцінюється низьким балом. Якщо робота потрібна для підсумкового оцінювання, учитель узгоджує інший час або рівноцінну форму виконання. Строк визначається з урахуванням тривалості відсутності, стану здоров'я та завершення відповідного періоду навчання.

Недостатність результатів. Якщо у 5–11 класах до завершення семестру немає достатніх результатів для обґрунтованої семестрової оцінки, у журналі може бути зазначено «н/а». Це не є низьким балом; учень має право пройти оцінювання у порядку коригування семестрового результату.

Технічний збій. Під час дистанційної або електронної роботи учень чи батьки повідомляють учителя про проблему зі зв'язком, пристроєм або платформою. Учитель визначає інший строк чи спосіб виконання. Підтверджений технічний збій сам по собі не є підставою для зниження результату.

22. Самооцінювання і взаємооцінювання

Учні можуть оцінювати власну роботу та надавати одне одному зворотний зв'язок за відомими критеріями. Таке оцінювання допомагає бачити сильні сторони, помилки та наступні кроки. Результат, який фіксується в журналі, визначає вчитель.

23. Академічна доброчесність

Робота має відображати власний результат учня. Списування, подання чужого тексту чи розв'язання як власного, вигадані джерела, недозволена допомога або приховане виконання роботи іншою особою є порушеннями академічної доброчесності.

Цифрові сервіси та системи штучного інтелекту використовуються відповідно до умов, визначених учителем. Якщо такі засоби застосовано для пошуку ідей, створення фрагментів, перекладу, обчислень або перевірки роботи, учень зазначає спосіб їх використання.

Підозра не є встановленим порушенням. Учні повідомляють підстави та надають можливість висловитися. Рішення приймається за процедурою, установлену законодавством і внутрішніми документами ліцею, з дотриманням презумпції академічної доброчесності. За потреби учень повторно демонструє відповідний результат самостійно.

24. Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами

Учень з особливими освітніми потребами має право продемонструвати результат у доступний спосіб. Умови й критерії оцінювання визначаються з урахуванням індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану. Якщо зміст предмета модифіковано, оцінюються індивідуальні навчальні цілі. Можуть застосовуватися додатковий час, інший формат відповіді, допоміжні засоби, поділ завдання на кроки, перерви

та інші розумні пристосування. Адаптація способу виконання не є підставою для зниження результату.

25. Пояснення та перегляд результату

Учень звертається до вчителя і просить пояснити, як результат співвідноситься з оголошеними критеріями. За потреби учневі та батькам надається можливість ознайомитися з перевіреною роботою.

Якщо питання не вирішено, учень або його батьки можуть подати директору письмове звернення із зазначенням роботи, результату та підстав незгоди.

Під час розгляду перевіряється відповідність завдання програмі, попереднє повідомлення критеріїв, однаковість їх застосування та дотримання процедури. Учитель і учень мають право надати пояснення та матеріали.

За результатами розгляду оцінку залишають без змін, виправляють установлену помилку або організовують повторне чи комісійне оцінювання. Рішення з обґрунтуванням повідомляють учневі та батькам.

26. Коригування семестрових і річних результатів

У 5–11 класах повнолітній учень, один із батьків або інший законний представник може у триденний строк після виставлення та повідомлення семестрової оцінки подати директору мотивовану заяву про її коригування. Наказом директора створюється комісія та затверджується графік. Оцінювання проводиться не пізніше п'яти днів після подання заяви; за поважної причини строк може бути продовжено. Скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за попередню.

Питання коригування річного результату розглядається за окремим зверненням. За рекомендацією комісії проводиться повторне семестрове оцінювання одного або двох семестрів за письмовими завданнями, що охоплюють відповідний навчальний матеріал. Результат оформлюється наказом директора.

У 1–4 класах за зверненням учня або батьків перевіряється правильність застосування критеріїв і достатність доказів навчального поступу. Виявлена помилка у вербальному висновку або рівні виправляється.

27. Конфіденційність та інформування

Індивідуальні результати повідомляються учневі та його батькам або законним представникам через визначені ліцеєм канали. Публічне оголошення оцінок, рейтингове порівняння дітей без законної підстави або використання результату для приниження гідності не допускається.

28. Дії, що не відповідають цим Правилам

- зниження результату за поведінку, запізнення, відсутність, зовнішній вигляд або вимогу, яка не була критерієм навчального результату;
- проведення значущої роботи без попереднього повідомлення мети, формату і критеріїв;
- виставлення семестрової оцінки лише як механічного середнього всіх записів у журналі;
- відмова пояснити, за якими критеріями визначено результат;
- публічне порівняння індивідуальних результатів у спосіб, що порушує гідність або конфіденційність.

НОРМАТИВНА ОСНОВА

Оцінювання здійснюється відповідно до законодавства, державних стандартів, освітньої програми ліцею та навчальних програм предметів і курсів.

1. [Закон України «Про освіту»](#)
2. [Закон України «Про повну загальну середню освіту»](#)
3. [Закон України «Про академічну доброчесність»](#)
4. [Наказ МОН від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»](#)
5. [Наказ МОН від 29.06.2026 № 1001 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 04 травня 2026 року № 722»](#)
6. [Наказ МОН від 13.07.2021 № 813 — методичні рекомендації щодо оцінювання учнів 1–4 класів](#)
7. [Наказ МОН від 02.08.2024 № 1093 — рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів](#)
8. [Лист МОН від 14.03.2025 № 1/4895-25 «Про окремі питання оцінювання результатів навчання»](#)
9. [Наказ МОН від 13.04.2011 № 329 — критерії оцінювання, чинні для 10–11 класів у 2026/2027 навчальному році](#)
10. [Наказ МОН від 03.06.2008 № 496 — ведення класного журналу та коригування семестрового оцінювання](#)
11. [Наказ МОН від 14.07.2015 № 762 — переведення учнів та коригування річного оцінювання](#)